

Hemofilové infekce

MUDr. František BEŇA

Původce - agens

- Gram-negativní tyčinka *Haemophilus influenzae*.
- Podle antig. odlišností polysacharidového buněčného pouzdra se dělí do *šesti sérotypů a, b, c, d, e, f.*
- Některé kmeny bez buněčného pouzdra = *nekapsulární Haemophilus influenzae.*

Klinický obraz

- Většinou bezpříznakové nosičství.
- Závažná celková invazivní onemocnění způsobuje zejména ***Haemophilus influenzae* typu b**.
- Ostatní sérotypy a ***nekapsulární Haemophilus influenzae*** (non b) jsou většinou původci respiračních onemocnění (tracheitida, akutní exacerbace chronické bronchitidy u starších osob).
- Pro hemofilovou etiologii je příznačný "syndrom dávivého kašle", ataky kašle podobné pertussi.

Laboratorní diagnóza

- Kultivace a následná identifikace se sérotypizací + určení citlivosti na ATB.
- Bezkontaktní průkaz pomocí latexové aglutinace ze séra nebo moči.
- Metody PCR (Polymerase Chain Reaction).

Výskyt

- Od roku 1999 zaveden celorepublikový program surveillance invazivních onemocnění *H. influenzae* b (invazivní onemocnění Hib).
- Výskyt invazivních Hib onemocnění byl před zavedením očkování nejčastější u dětí do pěti let věku.
- V roce 2001 byla zařazena konjugovaná vakcína proti *H. influenzae* b do povinného očkování dětí (pokles Hib – celk. nemocnost 1,1/100 000, u dětí do 5. let 1,5/100 000).

- **Zdroj - rezervoár**
 - Člověk.
- **Cesta přenosu**
 - Kapénková nákaza. Místo vstupu nejčastěji nasopharynx.
- **Inkubační doba**
 - Inkubační doba je krátká, 2 - 4 dny.
- **Období nakažlivosti**
 - Období nakažlivosti může být dlouhé, zejména u bezpříznakových nosičů. Po zahájení terapie účinnými ATB končí během 24-48 hodin.
- **Vnímavost**
 - Předpokládána všeobecná vnímavost k hemofilovému onemocnění. Imunita je podmíněna přítomností baktericidních antikapsulárních protilátek získaných transplacentárně, po prodělání onemocnění a po imunizaci.

Epidemiologická opatření

- **preventivní**

V ČR byla v roce 2001 zařazena konjugovaná vakcína proti *H. influenzae b* do povinného očkování dětí. Základní očkování je prováděno 4 dávkami:

- 1. dávka 9. až 12. týden věku
- 2. dávka 13. až 16. týden věku
- 3. dávka 17. až 20. týden věku
- 4. dávka 18. až 20. měsíc věku

Epidemiologická opatření

- **represivní**
 - Hlášení onemocnění.
 - V souladu s mezinárodním hlásícím systémem jsou v ČR hlášena pouze celková onemocnění, která nejčastěji probíhají jako meningitida a většinou jsou způsobena sérotypem b.
 - Odběr biologického materiálu na laboratorní průkaz etiologie